

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет історії та міжнародних відносин
Інститут української археографії та джерелознавства
ім. М.С. Грушевського НАН України
Запорізьке наукове товариство Я. Новицького
Запорізьке обласне товариство дослідників
історії та культури Центрально-Східної Європи

ПРОГРАМА

всеукраїнської наукової конференції

«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І СВІТОВА ПОЛІТИКА:
НОВІ ТРЕНДИ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МИНУЛОГО»

м. Запоріжжя
12 березня 2024 р.

Організаційний комітет:

- Фролов М.О. – ректор Запорізького національного університету, голова оргкомітету
- Васильчук Г.М. – проректор з наукової роботи, співголова оргкомітету
- Каганов Ю.О. – проректор з науково-педагогічної роботи, співголова оргкомітету
- Маклюк О.М. – декан факультету історії та міжнародних відносин, заступник голови оргкомітету
- Черкасов С.С. – голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, заступник голови оргкомітету.

Члени оргкомітету:

- Арабаджиев Д.Ю. – начальник науково-дослідної частини Запорізького національного університету;
- Білівненко С.М. – голова правління Запорізького наукового товариства ім.Я.Новицького, завідувач кафедри джерелознавчих студій та суспільних комунікацій Запорізького національного університету;
- Бойко П.А. – науковий співробітник відділу актової археографії Інституту української історіографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України;
- Петрова К.А. – старший викладач кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету;
- Шумська А. – голова НТСАД факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету.

Регламент:

Виступи на пленарному засіданні – 20 хвилин

Виступи на панельних дискусіях – 10 хвилин

Обговорення виступів – 5 хвилин

12 березня 2024 р.

час	захід
09.00 – 10.00	<p style="text-align: center;">ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ:</p> <p>Модератор: Станіслав Черкасов <i>Ідентифікатор конференції Zoom : 854 642 0115 Passcode: 777</i></p> <p>В'ячеслав Ціватий, кандидат історичних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України, доцент кафедри міжнародних організацій та дипломатичної служби, Навчально-науковий інститут міжнародних відносин, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, член правління Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин, e-mail: tsivaty@gmail.com</p> <p>БАГАТОСТОРОННЯ ДИПЛОМАТІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УМОВАХ МОНДІАЛІЗОВАНОГО СВІТОУСТРОЮ ХХІ СТОЛІТТЯ: МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ ТРЕНД І РЕГІОНАЛЬНИЙ ДИСКУРС</p> <p><i>У виступі аналізуються історичні передумови, сучасний стан і перспективи багатосторонньої дипломатії Європейського Союзу в умовах мондіалізованого світоустрою ХХІ століття. Особливу увагу в дослідженні приділено особливостям інституціонального становлення Європейського Союзу та його дипломатичної служби. Зазначається, що дипломатична історія Європейського Союзу та інституціональні етапи входження України до ЄС є важливою складовою у формуванні професійних компетентностей фахівців у сфері міжнародних відносин, всесвітньої історії, історії України, дипломатичної та інституціональної історії України.</i></p> <p>Світлана Андрєєва, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії факультету суспільно-гуманітарних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка</p> <p>ДІЯЛЬНІСТЬ «КОМІТЕТУ ЗА ПОВЕРНЕННЯ НА БАТЬКІВЩИНУ» (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ГАЛУЗЕВОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ)</p> <p><i>У виступі аналізується діяльність «Комітету за повернення на Батьківщину» за матеріалами Галузевого державного архіву Служби безпеки України</i></p>
10.00 – 10.20	Кава-брейк
10.20 – 12.00	<p style="text-align: center;">Панельна дискусія І: Актуальні проблеми міжнародних відносин Секція І</p> <p>Модератор: Андрій Омельченко <i>Ідентифікатор конференції Zoom : 229 993 9968 Passcode: 12345</i></p>

Анастасія Савенко, магістрантка 1 курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету (м. Запоріжжя, Україна)

Андрій Омельченко, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету (м. Запоріжжя, Україна)

ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

У статті робиться спроба оглянути сучасний стан системи міжнародних відносин та виявити фактори, що потенційно можуть призвести (або вже приводять) до її переконфігурації. На сьогодні людство стоїть перед низкою викликів як локального, так і глобального характеру, які здатні суттєво порушити стійкість не тільки світового порядку, що склався за наслідками Ялтинсько-Потсдамських угод, але й принципів Вестфальської системи міжнародних відносин, яка є фундаментом сучасної світобудови.

Богдан Голяннич, кандидат політичних наук, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту Міністерства оборони України, holjanuch@ukr.net

ГЕОСТРАТЕГІЯ КИТАЮ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ШЛЯХ» І ГЕОПОЛІТИКА ЦЕНТРАЛЬНОЇ АЗІЇ

Досліджено геостратегію Китаю «Один пояс, один шлях» в Центральній Азії у контексті зростаючих напружень між головними глобальними гравцями, такими як Китай, США і ЄС. Проаналізовано основні напрями геополітики країн Центральної Азії щодо китайської геостратегії. Визначені переваги та можливості для країн Центральної Азії від співпраці з Пекіном.

Єлизавета Підручна, здобувачка освітньої програми «Регіональні студії» другого (магістерського) рівня вищої освіти Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м.Київ)

ПОЛІТИЧНІ ЗАСАДИ БЕЗПЕКОВОГО АЛЬЯНСУ МІЖ РЕСПУБЛІКОЮ КОРЕЯ ТА США ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНСТВА ДЖО БАЙДЕНА

Безпечовий альянс між США та Південною Кореєю відіграє важливу роль в геополітиці регіону Східної Азії. Кожна з означених країн розцінює дане об'єднання з позицій своїх власних національних інтересів, що дозволяє виокремити ті сфери, які можуть стати проблемними у найближчий час. При цьому США та Південна Корея взаємодіють як в рамках двосторонніх відносин, так і в рамках багатосторонніх міжнародних домовленостей та об'єднань. Врахування таких прогнозів дає змогу для прорахування можливих варіантів реагування на потенційні виклики у сфері безпеки, економіки, інформації та питань з ядерною зброєю.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: stancherkasov@gmail.com.

Ольга Бойко, старший викладач кафедри джерелознавчих студій та суспільних комунікацій Запорізького національного університету

NETWORK ANALYSIS TOOLKIT FOR INTERNATIONAL RELATIONS COURSES

Research in international relations has regarded networks as a unique form of organization, different from markets or government hierarchies. However, network analysis allows for studying and quantifying the structures of networks – patterns of relationships among entities that can shape, empower, or limit those entities. It provides tools to identify and measure network structures, along with theories borrowed from other fields to understand how these structures influence outcomes. Network analysis challenges traditional perspectives on power in international relations by defining it through access, brokerage, and exit options within networks.

Андрій Омельченко, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету (м.Запоріжжя, Україна)

СУЧАСНИЙ ДЕКОЛОНІАЛЬНИЙ РЕСЕНТИМЕНТ КРАЇН АЗІЇ ТА АФРИКИ

Деколонізація як явище пройшла певну еволюцію від геополітичного тренду другої половини ХХ століття до сучасної концепції епістемологічної деколонізації, що активно просувається в університетських колах країн Заходу. Втім, кейс російсько-української війни показав, що країни Глобального Півдня не бажають миритися із другорядним статусом на міжнародній арені, використовуючи пудь-яку нагоду для того, щоб заявити про свою позицію. Ця стаття присвячена спробі аналізу причин та можливих наслідків деколоніального ресентименту країн Азії та Африки для сучасних міжнародних відносин.

Ілля Грабар, студент 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ, м. Запоріжжя Україна.

CHINA'S GLOBAL RISE AND ITS POWER DYNAMICS

Піднесення Китаю на світовій арені стало визначальною рисою 21-го століття. Як країна з найбільшим населенням і другою за величиною економікою у світі, Китай змінює глобальний геополітичний ландшафт. Досліджуються багатогранні аспекти глобального піднесення Китаю, а також динаміка сили, яка змінює традиційний баланс міжнародних відносин.

Віталіна Коннова, студентка 1 курсу магістратури спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ. konnovavitalina0@gmail.com

ІНДО-ПАКИСТАНСЬКОГО КОНФЛІКТ 2019 р. : ВАРІАНТИ ВИРІШЕННЯ

Аналізуються передумови індо-пакистанського конфлікту 2019 р. та динаміка розвитку подій. Відзначається вплив на ситуацію у регіоні в цілому та транснаціональний вимір, замученість до подій сусідніх країн, міжнародних організацій та найбільш впливових країн світу. Також окреслено варіанти вирішення та міжнародні наслідки подій у регіоні.

Оксана Казакова, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Запорізький національний університет (м. Запоріжжя, Україна), kazox6@gmail.com

Данііл Абдель Разек, студент 4 курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету (м. Запоріжжя, Україна)

СУЧАСНИЙ СТАН ПАЛЕСТИНО-ІЗРАЇЛЬСЬКОГО КОНФЛІКТУ: ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ВАРІАНТИ ВИРІШЕННЯ

Здійснено аналіз основних рис палестино-ізраїльського конфлікту в сучасному прояві. Визначено передумови загострення та надано характеристику замороженого конфлікту. Також окреслено прогнози щодо можливих варіантів примирення та вирішення конфлікту на Близькому Сході.

Галина Турченко, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії Запорізького національного університету

Ольга Блеснова, основний вчитель 5 класу «Навчально-виховного комплексу «Вальдорфська середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-дитячий садок» Дніпровської міської ради, здобувачка 1 курсу магістерського рівня спеціальності «Середня освіта (Історія)» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ

ВАЛЬДОРФСКІ ШКОЛИ УКРАЇНИ ТА ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО СВІТУ БЕЗ КОРДОНІВ

Глобалізація всіх процесів в світі, пандемія, російсько-українська війна та інші події все більше доводять наскільки люди різних країн залежать один від одного. Люди всього світу усвідомлюють, що в ХХІ столітті вирішувати питання насильницькими методами є згубним для всього людства. Саме таке усвідомлення 100 років тому,

після Першої світової війни, спонукало свідомих людей до створення нової педагогічної системи. Її запропонував австрійський філософ Рудольф Штайнер. Сьогодні випускники вальдорфських шкіл Європи створюють альтернативні гуманістичні банки, займаються політикою, наукою, антропософською медициною, просувають ідеї біодинамічного сільського господарства, створюють нові вальдорфські школи. Автори статті розглядають питання належності українських вальдорфських шкіл до міжнародного суспільства через участь у різних міжнародних організаціях вчителів, батьків і учнів вальдорфських шкіл України. Вперше проаналізовано зв'язок українських вальдорфських шкіл з міжнародними організаціями вальдорфського руху в світі.

Оксана Казакова, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Запорізький національний університет (м. Запоріжжя, Україна), kazox6@gmail.com

Володимир Старушко, студент 1 курсу магістратури спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ, volodymyrstarushko1@gmail.com

КРАЇНИ АРАБСЬКОГО СВІТУ НА ТЛІ ПАЛЕСТИНО-ІЗРАЇЛЬСЬКОГО ПРОТИСТОЯННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Висвітлено питання єдності країн арабського світу в сучасних геополітичних умовах. Питання палестино-ізраїльського конфлікту виступає наріжним каменем у єдності арабських країн, тому воно взяте за основу цієї наукової роботи. Це питання є важливим в контексті війни в нашій країні.

10.20 – 12.00

Панельна дискусія I: Актуальні проблеми міжнародних відносин Секція II

Модератор: **Олександр Давлетов**

Ідентифікатор конференції Zoom : 683 467 3224 Passcode: dar64

Марта Коновалова, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри міжнародних організацій та дипломатичної служби ННІМВ, КНУ імені Тараса Шевченка, konovalova_marta@knu.ua

ГУМАНІТАРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ «М'ЯКОЇ СИЛИ» ДЕРЖАВИ.

Досліджується гуманітарна діяльність як інструмент реалізації «м'якої сили». Концепція «м'якої сили» визначена як точка перетину національних інтересів та національних ціннісних зовнішньополітичних стратегій, що знаходить вираз гуманітарній дипломатичній діяльності держави. В статті також здійснено кількісний аналіз наукових статей з наукометричної бази для підтвердження гіпотези.

Вікторія Худавердієва, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму, Державний біотехнологічний університет, 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44, Україна, тел., e-mail: viki75807@gmail.com

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН І ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Розглядається роль міжнародного туризму у розвитку міжнародних відносин в умовах глобалізації. Міжнародний туризм у XXI столітті виступає значним чинником розвитку світової політики. Динаміка зростання туристських потоків і розширення географії подорожей дають підставу визначати туризм як частину загального процесу інтернаціоналізації соціально-економічних відносин. У багатьох державах індустрія туризму розвивається досить стабільно та ефективно. Політика країн має бути орієнтована на отримання максимальної вигоди з міжнародного туристичного співробітництва. Значимість міжнародного туризму в політичному дискурсі підкреслюється створенням міжнародно-правових актів, що регулюють сферу туризму, а також різного рівня туристських організацій. У статті розглядається потенціал туризму як інструменту «м'якої сили» публічної дипломатії.

Катерина Шимкевич, кандидат історичних наук, керівниця Аналітичного центру балканських досліджень (Загреб, Хорватія)

ІНІЦІАТИВА «ВІДКРИТІ БАЛКАНИ»: СПРОБА РЕГІОНАЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ НА ЗАХІДНИХ БАЛКАНАХ

Західнобалканські країни з 2018 р. намагаються посилити регіональну співпрацю, щоб пришвидшити свій вступ до ЄС. На цьому неодноразово наголошували і в Брюсселі, де позитивно відреагували на заснування у 2019 р. т.зв. “Міні-Шенгенської зони” на Західних Балканах. Це була перша спроба Албанія, Боснії і Герцеговини, Сербії, Чорногорії, Косова, Північної Македонії домовитися про відкриття спільних ринків праці, перевезення товарів та надання послуг. Утім, уряди Чорногорії, Косова та БіГ у подальшому де-факто відмовилися брати участь в ініціативі, побоюючись зростання сербського впливу. У відповідь на це, Албанія, Сербія та Північна Македонія у 2022 р. оновили проєкт регіональної співпраці, змінивши і його назву на “Відкриті Балкани”. Серед пріоритетних напрямків і надалі залишається спільний ринок праці, послуг та товарів, а також взаємне визнання дипломів про вищу освіту. На “Відкриті Балкани” найбільші сподівання покладає саме Сербія, яка прагне посилити свої позиції в регіоні. Албанія та Північна Македонія мають прагматичний підхід - провести необхідні для вступу в ЄС економічні та фінансові реформи, що є однією з першочергових умов для просування на європейському шляху

Поліна Гізбрехт, студентка 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Запорізького національного університету, gizbrehtpolina3110@gmail.com

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ТА М'ЯКА СИЛА У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ США

Розглянуто поняття культурної дипломатії та "м'якої сили". Визначили цілі та проблеми "м'якої сили" США. Ми зрозуміли, за допомогою яких засобів країна поширює свою культурну дипломатію і чи працює вона належним чином. Ми дізналися, що м'яка сила та культурна дипломатія можуть сприяти розвитку мирних демократій у всьому світі та дружніх суспільств.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: stancherkasov@gmail.com.

Надія Міщенко, старший викладач кафедри джерелознавчих студій та суспільних комунікацій Запорізького національного університету

«SOFT SKILLS» MOST IN DEMAND FOR INTERNATIONAL RELATIONS EXPERT CAPACITY BUILDING

To thrive in the world of International Relations today demands an entirely different set of skills than was expected even a decade ago. Now more than ever, global professionals face a business environment – one that's volatile, uncertain, complex, and ambiguous. The skills needed to navigate this new, globalized IR landscape aren't the «hard skills» of, say, analysis or accounting. While strong technical know-how is still essential, it's the «soft skills» that can mean the difference between survival and true success in IR. When it comes to IR skills, influencing, collaborating, and thinking adaptively are critical for employability and success.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: stancherkasov@gmail.com.

Вероніка Шелепова, студентка 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету. vrnkshlpv@gmail.com

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Проаналізовані методи дослідження, що допомагають детально розглянути

особливості та процеси міжнародних відносин. Визначено основні категорії та рівні цих методів, розглянуто їхнє значення при дослідженні різноманітних аспектів міжнародних відносин. Особливу увагу було приділено поясненню й детального опису методів дослідження з метою розуміння процесів та випадків їхнього використання. Крім цього, наголошено на важливості застосування якомога більшої кількості методів при проведенні дослідження, щоб досягти максимально якісного результату.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: stancherkasov@gmail.com.

Тетяна Гуліда, студентка 4 курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Запорізького національного університету, thesecretname1317@gmail.com

ГОДИННИК СУДНОГО ДНЯ ЯК СИМВОЛ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Проаналізовано передісторію поняття «Годинник Судного дня», визначено головні геополітичні передумови та суть концепту. Крім того, під час дослідження було виявлено що визначення набуло символічних рис, допомагаючи сфокусувати увагу світової громадськості на таких проблемах, як кліматичні зміни, загроза застосування ядерної зброї, політична дестабілізація та біологічні ризики. Таким чином, «Doomsday Clock» являє собою символ невідворотних змін, що наближаються в контексті наростаючої політичної кризи.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: stancherkasov@gmail.com.

Вероніка Майданова, студентка 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ, м. Запоріжжя Україна.

INVESTIGATING THE ROLE OF US THINK TANKS IN SHAPING INTERNATIONAL RELATIONS

The abstract examines the influence of political centers in the United States on the formation and development of international relations. The author analyzes the role of American political agencies, research institutes and analytical centers in determining the strategic directions of foreign policy. Particular attention is paid to their influential tools, such as analytical reports, expert discussions, and interaction with government bodies. The abstract highlights how these political centers influence strategic decision-making, the

formation of the image of the United States in the world, and the development of international cooperation. An analytical view of this aspect of politics helps to understand how American centers define the geopolitical landscape and interact with global partners.

Михайло Єльніков, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин ЗНУ, elnikov.mv@gmail.com

Олександр Давлетов, кандидат історичних наук, доцент, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, dar5zp5ua@gmail.com

МОВНА ПОЛІТИКА ПОСТРАДЯНСЬКИХ ДЕРЖАВ

У статті розглядається мовна політика двох пострадянських держав Балтії — Естонії і Литви. Відзначено, що перехідний період, для якого був характерним білінгвізм, в цих балтійських країнах був нетривалим у проміжку 1989—1992 рр. В Україні цей процес був більш тривалим, завершившись лише у 2019 р. прийняттям закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної». При несхожості динаміки звільнення від мовної «залежності» Росії, у всіх трьох державах спостерігається конфліктна ситуація щодо мовних потреб громадян, виходячи за межі їх кордонів. Критика мовної політики може переходити в площину зовнішньої політики, що й спостерігаємо в останні роки у відносинах з сусідніми країнами.

10.20 – 12.00

Панельна дискусія II: Актуальні проблеми всесвітньої та української історії

Модератор: **Михайло Єльніков**

Ідентифікатор конференції Zoom : 460 682 0044 Passcode: 015456

Оксана Вар'ян, заступник директора КЗ «Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини» ЗОР, e-mail: melita16@ukr.net

СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК БАЗИС ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У АФІНСЬКОМУ ПОЛІСІ VI-IV СТ. ДО Н.Е.

Розглянуто вплив соціокультурної діяльності на становлення громадянської ідентичності у Стародавніх Афінах VI-IV ст. до н.е. До соціокультурної діяльності віднесено заходи релігійного характеру, пов'язані із приватним та публічним шануванням богів та героїв. Визначено, що право участі у релігійному житті поліса обумовлювалось належністю до громадянської общини. Відтак, протягом усього життя афіняни були глядачами та безпосередніми учасниками заходів з шанування богів і героїв на рівні фратрії, дема, філи, поліса. Вказано, що спільна участь у публічних соціокультурних заходах сприяла виникненню колективних духовно-світоглядних уявлень й становленню громадянської ідентичності афінян.

Сергій Лях, доктор історичних наук, професор кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії ЗНУ

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ І ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВИЩОЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ НАД УКРАЇНСЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ 15 - ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ 17 СТ.

Проаналізовано міжнародно-правові і цивілізаційні засади вищої державної влади над українськими землями 15 - першої половини 17 ст.

Федір Турченко, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету

Галина Турченко, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії Запорізького національного університету

ЄВРОПЕЙСЬКА ГЕОПОЛІТИКА В ТВОРЧОСТІ МИКОЛИ МІХНОВСЬКОГО

Проаналізовано європейський геополітичний дискурс у творчій спадщині Миколи Міхновського.

Тетяна Грушева, кандидат історичних наук, доцент кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету, grushevaznu@ukr.net

Дар'я Поняtkова, студентка 1 курсу магістратури факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, pvs6993@gmail.com

ДИПЛОМАТІЯ НЕСКОРЕНИХ: ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНЦІВ ДО ЗАХІДНОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ ПРО ЗЛОЧИНИ КОМУНІСТИЧНОГО РЕЖИМУ (1945–1953 РР.)

У статті аналізується зміст звернень, заяв, листів до міжнародних організацій, Генерального секретаря ООН, а також інтерв'ю українських повоєнних емігрантів та представників підпільних національних груп, що діяли в різних регіонах УРСР, у яких йдеться про злочини комуністичного режиму. Українці намагалися донести до західної громадськості факти організації штучного голоду, етноциду під час проведення депортаційної акції «Вісла», репресій у СРСР; боролися з російськими фальсифікаціями історії України. Інформація, що поширювалася через релігійні організації, стосувалася утисків віруючих в атеїстичному суспільстві.

Михайло Єльников, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету.

ЦІННІСНИЙ РІВЕНЬ ВИКЛАДАННЯ «АРХЕОЛОГІЇ» ТА «ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Проаналізовано ціннісний вимір викладання дисциплін «Археологія» та Історія стародавнього світу» у закладах вищої освіти.

Юлія Бачинська, аспірантка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: ubachinska97@gmail.com

ПУБЛІЧНА ДИСКУСІЯ ЩОДО «ЖІНОЧОГО ПИТАННЯ» В ПЕРІОД ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ РЕЖИМУ Ф. ФРАНКО

Франкістський режим, який тривав з 1939 до 1975 року, проводив гендерну політику, яка спричинила відчутне погіршення статусу жінок у багатьох сферах життя, включаючи роботу, освіту та політику. Останні роки існування режиму Ф. Франко позначилися лібералізацією економіки та суспільного життя, але у політичній сфері змін не відбулось. Соціальні зміни та часткове скасування цензури зробили можливою публічну дискусію щодо подолання гендерної дискримінації та розширення громадянських прав і свобод.

Юлія Головка, кандидат історичних наук, доцент кафедри джерелознавчих студій та суспільних комунікацій Запорізького національного університету.

ЧОРНОМОРСЬКА ТОРГІВЛЯ В УМОВАХ КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ БЛОКАДИ: ІСТОРИОГРАФІЯ ПИТАННЯ

Проаналізовано історіографію дослідження чорноморської торгівлі в умовах континентальної блокади.

Олександр Ігнатуша, доктор історичних наук, професор кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії Запорізького національного університету.

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКСПАНСІЇ ІМПЕРІЙ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ

Проаналізовано статус українських земель як об'єкту експансії імперій наприкінці ХVІІІ – у першій половині ХІХ століття.

Марина Чиркова, магістр державного управління, старший викладач кафедри українознавства, культури та документознавства, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», chirkovam68@gmail.com

БОРОТЬБА ЗА ВИЗНАННЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 рр. ГЕНОЦИДОМ ЯК СКЛАДОВА МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті досліджено етапи, які пройшов процес визнання Голодомору 1932-1933 рр. геноцидом на міжнародному рівні. Встановлено, що за радянських часів тільки українська діаспора різних країн проводила пам'ятні заходи з вшанування жертв

Голодомору, засудження його організаторів і закликом до міжнародної спільноти визнати його геноцидний характер. З'ясовано, що нерішуча та непослідовна політика українського політикуму стала однією з причин ігнорування світовим співтовариством проблеми Голодомору 1932-1933 років. Зроблено висновок, що визнання іноземними державами Голодомору 1932-1933 років. геноцидом українців пошвавилось після 24 лютого 2022 року.

Олександр Гадинко, спеціаліст, учитель історії Красноільського ліцею №3 Красноільської селищної ради Чернівецької області, alexandrugadinco555@gmail.com

БУКОВИНА ТА БЕССАРАБІЯ В КОНТЕКСТІ ІНТЕРЕСІВ ТА МІЖДЕРЖАВНИХ ВІДНОСИН ЦЕНТРАЛЬНИХ ТА СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ХХ СТ.

Проаналізовано історію розвитку Буковини і Бессарабії, які у стародавні часи входили до складу Молдавського князівства. Починаючи з XIV-XV ст. ці землі входили до складу різних держав. Змінювався їхній державно-політичний статус. Причиною зміни адміністративно-територіального устрою було те, що ці області були окраїнною частиною своїх країн та легкою здобиччю сусідів. Це часто призводило до територіальних війн та конфліктів. У результаті цього держави Центральної та Східної Європи завжди втрачали або набували свої та нові території. Упродовж багатьох століть змінювалися кордони держав, виникали і зникали з карти Європи держави, політичні партії та їх керівники. Місцеве населення завжди проживало на цій землі та брало участь у тамтешніх війнах, несли весь тягар воєнних років. У ХХ ст. карта Європи була кардинально змінена, а й з ними території цих країн та доля мешканців, які опинилися у складі нових державних утворень. Україна і Румунія будують конструктивні відносини та не мають жодних територіальних претензій одна до одної.

Станіслав Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, голова Запорізького обласного товариства дослідників історії та культури Центрально-Східної Європи, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, e-mail: stancherkasov@gmail.com.

Ігор Наджафов, аспірант кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ, e-mail: nadzhafov.igor@znu.edu.ua

«СХІДНА ЄВРОПА» У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ВІСІМНАДЦЯТОГО СТОЛІТТЯ

Проаналізована геополітична ситуація, що склалася у Східній Європі у другій половині XVIII століття, розглянуті можливі інтерпретації кордонів регіону та зроблено історико-географічний огляд. Встановлено, що у зазначений період відбувався процес зародження та еволюції ідеї про Східну Європу, уявлення про цей регіон поступово змінювалися, а сучасні дискусії надають широкий спектр для досліджень.

10.20 – 12.00

**Панельна дискусія III:
Ключові аспекти зовнішньої політики України. Нові тенденції розвитку
світової та української дипломатії**

Модератор: **Руслан Шиханов**

Ідентифікатор конференції Zoom : 261 952 7071 Passcode: 5BGtT1

Юлія Сєкунова, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та суспільних наук Національного університету біоресурсів і природокористування України

Валерія Мариніч, студентка Національного університету біоресурсів і природокористування України

**США ТА УКРАЇНА У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ:
БЕЗПЕКОВИЙ ВИМІР**

Розглянуто безпековий вимір зовнішньополітичних відносин між США та Україною на сучасному етапі. Зазначено, що стратегія США передбачає військову допомогу для протидії російській агресії. Наголошується, що відносинам бракує конкретних проєктів і спільних інтересів, але вони зміцнені через військові навчання та обмін розвідданими, маючи за мету стримати російську агресію та зберегти територіальну цілісність та суверенітет України.

Олександр Сарнацький, доктор історичних наук, професор кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету (м. Запоріжжя, Україна)

**ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЗА ЧАСІВ ДИРЕКТОРІЇ ТА ЇЇ ОСНОВНІ
НАПРЯМИ**

Показано початок дипломатичної діяльності Директорії, спроба впровадження нею принципу нейтралізму, злука УНР та ЗУНР, відносини її з Росією та країнами Антанті. Розглядається війна УНР з Радянською Росією і Польщею, взаємодія та протистояння з «білим рухом», Варшавський договір Директорії з Польщею та його наслідки.

Руслан Шиханов, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету (м. Запоріжжя, Україна), e-mail: ars.720427@gmail.com

**«ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ ВІЙНИ», ЯК ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

У виступі проаналізовано «Інститут вивчення війни» як центр інформаційно-аналітичної діяльності з міжнародних відносин.

Ігор Дерев'янюк, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій, Національний авіаційний університет, derevianko_ip@ukr.net

АСИМЕТРИЧНА СПІВПРАЦЯ У БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ

У статті досліджено асиметричну співпрацю у безпековій сфері, під якою розуміється взаємодія у сфері безпеки між нерівнозначними силами – великими та малими державами. У асиметричних відносинах безпека, або захист своєї території, суверенних прав є найважливішим питанням зовнішньополітичної діяльності. Зазначено, що ключовим елементом асиметричного співробітництва в галузі безпеки є примус великої держави до малої. Асиметрична співпраця у галузі безпеки часто зводиться до компромісу між безпекою та автономією, але примус є тим чинником, який викликає побоювання у малих держав у співпраці з великими державами.

Ірина Левченко, доктор філософії, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та туризму Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Irma1994@ukr.net

Марія Сокол, студентка Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ У ПЕРІОД РОЗВИТКУ ІІІ

У статті досліджено тему захисту прав людини у сучасному цифровому вимірі, особливо враховуючи стрімкий розвиток штучного інтелекту. Визначено переваги та головні ризики використання штучного інтелекту серед суспільства. Наведено ключові аспекти взаємодії між правами споживачів та штучним інтелектом. Реалізація прав людини та соціального захисту під час розвитку штучного інтелекту, що стає актуальною з новими викликами та можливостями розглянуто на прикладі таких країн світу, як: Канада, Фінляндія, Велика Британія та Ізраїль, адже саме вони застосовують відповідні заходи у цьому напрямку. Підвищення якості життя громадян та покращення соціального захисту, що також потребує вдосконалення законодавства і етичних норм для захисту персональних даних та прав людини проаналізовано і на прикладі України. Загалом, захист прав споживачів у світі штучного інтелекту стає складною, але дуже важливою задачею, саме на прикладі ЄС, Канади та інших країн розглянуто заходи для забезпечення цих прав. На основі проведеного аналізу сформовано та наведено основні пропозиції покращення даної ситуації в Україні.

Наталія Науменко, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Волинський національний університет імені Лесі Українки; naumenko.ns@gmail.com

ТРАНСПОРТНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗЕРНА В ЄВРОПУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Дана публікація присвячена загостренню проблеми експорту українських зернових культур автомобільними шляхами через МТП на кордоні із Польщею та Румунією на другому році російсько-української війни. Розглянуті проблеми з яким стикаються українські експортери та перевізники під час примусового перебування на кордоні з країнами Європейського Союзу, зазначені ризики і фінансові втрати, що несуть обидві сторони політичного протистояння.

Мирослава Лісовська, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м.Київ)

УЧАСТЬ НЕДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОГО БРЕНДИНГУ (ДОСВІД УКРАЇНИ)

Основним суб'єктом, який формує національний брендинг, є органи державної влади, які визначають певні ідеї, окреслюють основні наративи та регламентують просування національного бренду на законодавчому рівні. Втім, до політики формування та просування національного бренду підключається значно ширше коло суб'єктів недержавного сектору. Серед них останнім часом істотну роль відіграють приватні корпорації, громадські організації, ЗМІ тощо, які поєднують інтереси власного бізнесу або певних соціальних груп, яких вони репрезентують, з національними інтересами. В умовах російсько-української війни особливістю участі представників недержавного сектору у просуванні національного бренду стало використання патріотизму як одного з інструментів, який раніше був прерогативою держави.

Юлія Цирфа, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного регіоназнавства Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Julia_Tsyrf@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: КЛЮЧОВІ СОЦІАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ

На основі аналізу особливостей вибудовування соціальної ідентичності соціуму в період кризи, розглянуто ключові соціальні передумови формування зовнішньополітичної ідентичності України в умовах війни. Виявлено, що рівень стабільності ідентичності суспільства залежить від стабільності всього внутрішньодержавного співтовариства, оскільки саме воно є базисом для подальшого винесення суспільних потреб на міжнародну арену і формування зовнішньополітичної ідентичності держави.

10.20 – 12.00

**Панельна дискусія IV:
Євроатлантичне співтовариство в політичних реаліях другої половини ХХ –
початку ХХІ ст.**

Модератор: **Оксана Казакова**

Ідентифікатор конференції Zoom : 287 461 4779 Passcode: 12345

Марина Бессонова, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м. Київ).

**ВПЛИВ ІДЕЙ ЄВРАЗІЙСТВА НА ФОРМУВАННЯ ВИТОКІВ СУЧАСНОГО
РОСІЙСЬКОГО АНТИАМЕРИКАНІЗМУ**

Однією з ідей, якою країна-агресор обгрунтовує свою зовнішню політику, є концепція самобутньої цивілізації Росії-Євразії, яка об'єднала елементи Сходу і Заходу, втім відрізняється від них обох. Специфікою такого бачення сутності росії та її розвитку стало розмежування із Заходом, особливо у системі світоглядних та культурних орієнтирів, а також месіанське тлумачення ролі росії по відношенню до інших народів та зверхнє ставлення до них. Протиставлення росії Європі та Заходу у цілому має давні корені у суспільній думці цієї країни. Однак, якщо перші представники євразійства інтерпретували духовний і політичний розвиток росії як особливий шлях, у чому власне і бачили її несхожість з Європою, то сучасні прибічники ідей євразійства демонструють більш радикальні погляди. Культ традицій, культ твійни та несприйняття модернізму стали нав'язливими ідеями, які масово поширюються в офіційній риторичній та пропаганді. З другої половини ХХ ст. Сполучені Штати Америки, як втілення колективного Заходу, стали конституюючим Іншим для росії. Відповідно до засад євразійства Америка тлумачиться як найбільша загроза культурним та духовним цінностям росії, що врешті рещт перетворило російський антиамериканізм на складову офіційної державної ідеології сучасної росії.

Ірина Слюсаренко, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м.Київ).

Олена Брайчевська, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м.Київ)

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ У ФІНЛЯНДІЇ ЩОДО ЧЛЕНСТВА В
НАТО 2014-2023 рр.**

Широка підтримка громадськістю членства в НАТО є важливою складовою в процесі приєднання держави до Альянсу. Проаналізовано зміни громадської думки у Фінляндії щодо членства в НАТО, які свідчать про коливання динаміки підтримки

фінами членства в Альянсі протягом досліджуваного періоду: від поступового зниження підтримки до мінімуму 2012 р. до повільного збільшення підтримки членства в Альянсі до 2021 р. та екстремального зростання усвідомлення необхідності вступу до НАТО у 2022 р. Опитування, проведене наприкінці квітня 2022 р., показало, що 65% громадян підтримували ідею членства в Альянсі. Восени 2022 р., згідно з дослідженням *EVA Values and Attitudes Survey*, цілковиту та часткову підтримку вступу до НАТО висловили 78% громадян. Шлях, який пройшла Фінляндська Республіка протягом 2022 – 2023 рр. з моменту прийняття рішення та подачі заявки про вступ до НАТО – 18 травня 2022 р. та до моменту офіційного приєднання до НАТО – 4 квітня 2023 р. є найкоротшим за всю історію існування Альянсу.

Валерія Шумельна, студентка 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ, м. Запоріжжя Україна. e-mail: llera341@gmail.com

ГЛОБАЛЬНЕ ВРЯДУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ У ВИРІШЕННІ ВСЕСВІТНІХ ПРОБЛЕМ

Стаття висвітлює процес глобального врядування за прикладами двох міжнародних організацій – Ліги Націй та Організації Об'єднаних Націй. ООН нині є найбільшою світовою організацією з підтримки миру. Це великий осередок урядування світових міжнародних відносин. Однак, досі в науковому світі існують припущення, чи необхідна подібна організація світу на сучасному етапі.

Андрій Шабалін, кандидат юридичних наук, старший дослідник, завідувач відділу питань захисту прав інтелектуальної власності Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України, адвокат, e-mail: ab96@ukr.net

РОЛЬ СУДУ ЄС У МІЖДЕРЖАВНИХ ВІДНОСИНАХ

У статті досліджуються питання пов'язані із роллю Суду ЄС. Досліджуються ключові аспекти щодо функціонування Суду ЄС в Єдиній Європі. Визначені основні засади діяльності Суду ЄС, Приділено уваги питанням ролі Суду ЄС у міждержавних відносинах серед європейських країн. Поруч із тим вказується на важливій ролі Суду ЄС у євроінтеграційних відносинах. Вказується, що опрацювання рішень Суду ЄС має позитивно значення для України з огляду на євроінтеграційні процеси, які тривають в країні.

Денис Юрковський, здобувач ОП «Суспільні комунікації» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; Київський столичний університет імені Бориса Грінченка 04212, м. Київ, вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, dvyurkovskiy.fpmv22@kubg.edu.ua

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ: МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ

Епоха глобалізації зумовлена четвертою інформаційною революцією, основним досягненням якої стало винайдення Всесвітнього Павутиння. Масова поширеність цієї мережі вплинула на всі аспекти людського життя, а також галузь міжнародних відносин. Мета статті полягає у визначенні можливостей та загроз, які надає використання сучасних інформаційно-комунікаційних у сфері міжнародних відносин. Об'єктом дослідження є інформаційно-комунікаційні технології. Предмет дослідження – соціальні медіа при реалізації зовнішньої політики держави та засоби впливу на громадську думку в мережі Інтернет. У статті розглянуто використання таких технологій впливу, як ботоферми та діпфейки, а також засоби боротьби з ними.

Данііл Абдель Разек, студент 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ, м. Запоріжжя Україна. e-mail: nilpettoceko@gmail.com

НАСЛІДКИ ЗАГРОЗ КІБЕРБЕЗПЕЦИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

У статті досліджена тема кібербезпеки та впливу кіберзагроз на національну безпеку країн та стабільність міжнародних стосунків. В основі прикладів дослідження були використані сучасні реалії та використання методів кібератак в новітніх конфліктах. Проблеми, що були розібрані в роботі, є вкрай актуальними, враховуючи нові тенденції розвитку бойових дій та методів міжнародного впливу, тому беззаперечно варті подальшого дослідження.

10.20 – 12.00

Панельна дискусія V:

Вплив російсько-української війни на процеси міжнародної взаємодії

Модератор: **Станіслав Черкасов**

Ідентифікатор конференції Zoom : 854 642 0115 Passcode: 777

Роман Кривонос, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного регіоназнавства, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

АКТИВІЗАЦІЯ НОРВЕЗЬКО-НІМЕЦЬКИХ ВІДНОСИН ПІД ВПЛИВОМ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Стаття присвячена змінам під впливом російсько-української війни у відносинах третіх країн, не пов'язаних з Україною та Росією участю у спільних регіональних

об'єднаннях чи військових союзах, на прикладі норвезько-німецьких відносин. Аналіз взаємодії Норвегії з Німеччиною дозволяє зробити висновок, що перехід російсько-української війни в активну фазу та пов'язана з ним енергетична криза призвели до системних змін у європейській і світовій політиці. Норвегія стала для Німеччини основним постачальником електроенергії та енергоносіїв, серйозно потіснивши Росію на німецькому енергетичному ринку. У той же час, Німеччина залишається одним із надійних союзників Норвегії в рамках НАТО, що набуває актуальності через наявність у неї кордону з Росією. Аргументовано, що російська агресія проти України сприяє консолідації країн Заходу не лише у військовій, але й в економічній, енергетичній та екологічній сферах.

Олена Пістракевич, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м.Київ)

ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ІНФОРМАЦІЙНУ ПОЛІТИКУ УГОРЩИНИ

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну призвело до змін в державній інформаційній політиці Угорщини на законодавчому рівні, у сфері діяльності окремих державних інституцій, активізації організацій недержавного сектору, у сфері інформаційної безпеки тощо. Хоча Угорщина залишається «нейтральною» в деяких питаннях, а іноді і відверто дружньою до політики РФ, що визначається проросійським курсом уряду Віктора Орбана, вона офіційно засудила російський повномасштабний напад на Україну 24 лютого 2022 р. підтримала санкційні заходи, запроваджені ЄС проти РФ та початок переговорів про вступ України до ЄС, не скористувавшись правом вето. Угорщина стала третьою після Польщі та Румунії за кількістю прийнятих біженців, що супроводжується інформаційною підтримкою, наданням освітніх послуг, гуманітарною та фінансовою допомогою.

Ольга Маклюк, кандидат історичних наук, декан факультету історії та міжнародних відносин, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету (м. Запоріжжя, Україна)

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ КОНФЛІКТ: ЕКСПЕРТНИЙ ДИСКУРС ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЖУРНАЛУ «FOREIGN AFFAIRS» (2014-2023)

Проаналізовано специфіку висвітлення російсько-українського конфлікту за матеріалами видання «FOREIGN AFFAIRS» (2014-2023). Продемонстровано ключові акценти експертного дискурсу та його роль у формуванні зовнішньополітичного іміджу України на міжнародній арені.

Таїсія Главацька, студентка 3 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ

МИГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА КАНАДИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

В дослідженні проаналізовано та зроблено оцінку ефективності і впливу сучасних стратегій та інструментів міграційної політики Канади на різні аспекти розвитку суспільства. Публікація спрямована на вивчення механізмів приваблення та інтеграції висококваліфікованих працівників, а також визначення шляхів вирішення проблем, пов'язаних із гуманітарними кризами та біженцями. Визначені зміни в міграційній політиці та законодавстві Канади щодо українців від початку повномасштабної війни.

Галина Турченко, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії Запорізького національного університету

Кароліна Крючкова, студентка Запорізького національного університету факультету історії та міжнародних відносин, спеціальності Середня освіта (Історія), keerlbaby16@gmail.com

ЩОРІЧНІ ПІДСУМКОВІ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ В. ПУТІНА ЯК ФОРУМ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ АНТИУКРАЇНСЬКИХ ФЕЙКІВ (2014-2021 РР.)

Інформаційна війна та дезінформація стали неодмінною частиною багатьох конфліктів і проблем у сучасному світі. РФ здійснює масований інформаційний наступ на Україну, використовуючи різноманітні методи, включаючи поширення неправдивих матеріалів та заяв. Щорічні прес-конференції президента РФ В. Путіна стали форумом для поширення його антиукраїнської пропаганди та фейкової інформації. Після військового вторгнення, окупації та анексії Криму путінська пропаганда за методами та прийомами стала кримінальною, спрямованою на маніпуляції, перекручування фактів і відверту брехню.

Андрій Чередніков, магістр спеціальності «Бізнес-адміністрування» Полтавського університету економіки і торгівлі

Інна Чайка, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту Полтавського університету економіки і торгівлі. nchajca@ukr.net

МАРКЕТИНГ У ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ

Недостатня увага з боку суб'єктів малого підприємництва до маркетингу, маркетингових стратегій та тактик не дозволяє забезпечити належний рівень

економічного росту підприємствам малого бізнесу. Для того, щоб розібратися в концептуальних підходах до маркетингу, необхідно подолати бар'єр маркетингової неграмотності, здобути теоретичні та практичні знання про використання маркетингу в малому бізнесі, про маркетингові закономірності та методи ринкового управління. У статті запропоновано приклад застосування маркетингу у діяльності малого нафтопереробного підприємства, проведено SWOT- і SNW-аналізи, окреслено напрямки їх застосування у діяльності такого підприємства.

Сергій Кулик, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки, KulykSerhij@vnu.edu.ua

Андрій Мурашевич, студент 2 року магістратури ОПІ «Філософія, суспільна аналітика» факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки.

САНКЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

На підставі офіційних документів МОК, висловлювань його президента Т.Баха простежено санкційну політику цієї організації до спортсменів Росії та Білорусі. Розглянуто пропозиції МОК щодо шляхів повернення спортсменів цих країн до виступів на Олімпійських Іграх 2024 р., допуску їх на певних умовах.

Ярослав Мордик, студент 4 курсу бакалаврату спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ yarmordyk@gmail.com

«СТОМЛЕНІСТЬ» ВІД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В ЄВРОПІ ТА США

В статті розглядаються чинники, політичні групи впливу та міжнародні події які викликають або створюють образ «стомленості» від російсько-української війни у суспільства та політичного істеблішменту країн-партнерів України.

Софія Тоцька, аспірантка 3 року навчання кафедри давньої і нової історії України та методики викладання факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ

ЄВРОМАЙДАН У МІСТІ ПОЛОГИ: ЄВРОПЕЙСЬКІ НАДІЇ МОГО РІДНОГО МІСТА.

У статті схарактеризовано події Євромайдану у м. Пологи (листопад 2013 – січень 2014 рр.) Встановлено хронологічну послідовність подій Євромайдану. Дослідження ґрунтуються на основі опитувань учасників Майдану з м. Пологи.

**Всеукраїнська наукова конференція
«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І СВІТОВА ПОЛІТИКА:
НОВІ ТРЕНДИ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МИНУЛОГО**

м. Запоріжжя
12 березня 2024 р.